

Luleå 2026-10-12

Till:

**Bane NOR SF
Postboks 4350
2308 Hamar**

postmottak@banenor.no

Ref. 202612516-1

Norrbottens Handelskammares synpunkter på Bane NORs förslag om höjda banavgifter för internationell malmtrafik

Om Norrbottens Handelskammare

Norrbottens Handelskammare är en privat, partipolitiskt oberoende näringslivsorganisation som företräder omkring 350 medlemsföretag i Norrbotten. Våra medlemmar sysselsätter cirka 28 000 personer och omsätter tillsammans omkring 132 miljarder kronor.

Handelskammaren arbetar för att stärka näringslivets konkurrenskraft och tillväxtförutsättningar, med särskilt fokus på infrastruktur, kompetensförsörjning och internationell handel. För våra medlemsföretag är effektiva, robusta och konkurrenskraftiga transportlösningar avgörande, inte minst för den exportintensiva basindustrin och de omfattande gränsöverskridande godsflödena mellan Sverige och Norge.

Gränsöverskridande malmtrafik – en sammanhängande transportkorridor

Norrbottens Handelskammare motsätter sig Bane NORs nya marknadssegment för internationell malmtrafik med kraftigt höjda avgifter som följd och negativa påverkan på gränsöverskridande transporter.

Förslaget riskerar att försämra konkurrenskraften för gränsöverskridande transporter och skapa betydande snedvridningar på marknaden.

Särskilt allvarligt är att avgiftsmodellen innebär en skillnad i behandling mellan internationell malmtrafik och inhemskt producerad fines/råjärnmalm, vilket riskerar att gynna norska gruvföretag på bekostnad av svenska producenter. En avgiftsmodell som missgynnar gränsöverskridande transporter och snedvrider konkurrensen är inte förenlig med ambitionen om en öppen och välfungerande europeisk marknad.

Malmbanan och Ofotbanen är inte två separata transportsystem, utan en sammanhängande svensk-norsk exportkorridor av strategisk betydelse för europeisk industri, internationell handel och försörjningsberedskap. Att belasta internationella malmtransporter med högre avgifter än motsvarande nationella transporter skapar konstgjorda gränshinder i en integrerad logistikkedja och försvagar näringslivets konkurrenskraft.

Förslaget går dessutom i motsatt riktning mot Europas ambitioner att stärka den inre marknaden, utveckla gränsöverskridande transportkorridorer och förbättra den civila och militära mobiliteten. I dagens säkerhetspolitiska läge behöver Sverige och Norge stärka kapaciteten, robustheten och tillgängligheten i de strategiskt viktiga öst-västliga transportförbindelserna – inte införa avgifter som försvårar nyttjandet av dem.

Det är också problematiskt att Norge föreslår kraftigt höjda avgifter samtidigt som Sverige arbetar för att sänka banavgifterna för godstrafiken senast år 2028. När två länder delar en sammanhängande transportkorridor behöver avgiftsmodellerna utformas med hänsyn till hela transportkedjans konkurrenskraft. Motstridiga avgiftsprinciper riskerar att motverka gemensamma ambitioner om effektiva, hållbara och konkurrenskraftiga järnvägstransporter i norra Europa.

Norrbottens Handelskammarens ställningstagande

Norrbottens Handelskammare anser att Bane NOR bör ompröva såväl införandet av ett särskilt marknadssegment som de föreslagna avgiftsnivåerna för internationell malmtrafik. Avgiftsmodellen måste säkerställa konkurrensneutralitet, likvärdiga villkor och långsiktig förutsägbarhet för företag som verkar på en internationell marknad.

Malmbanan och Ofotbanen måste betraktas som ett sammanhängande, gränsöverskridande transportsystem där gemensam konkurrenskraft, inte nationsgränser, ska vara utgångspunkten för avgiftssättningen.

Norrbottens Handelskammare medverkar gärna i en fortsatt dialog om hur konkurrenskraftiga och långsiktigt hållbara villkor för den gränsöverskridande järnvägstrafiken kan säkerställas.

Hälsningar

Linda Nilsson

VD

Norrbottens Handelskammare & ordförande i Norrbottens Logistikråd

Tel: +46 (0)70-546 99 26

linda@norrbottenshandelskammare.se